

SPIONBUNKEREN

Den 9. april 1940 trådte tyskerne ind i Danmark og allerede den 10. april ankom de til Thyborøn. Det var ikke nogen tilfældighed, at tyskerne ankom så hurtigt til byen. Den lille fiskerby, som ligger placeret for enden af en 10 km lang tange, var nem at beskytte og den sikrede en god udsigt mod englænderne. Byens meget strategiske placering, var ligeledes meget vigtig for tyskerne, idet den sikrede hele indsejlingen til Limfjorden.

Selvom den tyske hær for længst har forladt Thyborøn, så ses deres spor her stadig. Mest tydelige er sporene i form af de mange forskellige betonbunkere. Der blev bygget 106 bunkere i Thyborøn, hvor af mange stadig findes. Bunkerne tjente som alt fra radaranlæg til depot og sovebarakker. Thyborøn fik dermed sit eget fæstningsværk.

Ligesom Thyborøn er bunkerne, der ligger hér, også helt unikke. De er såkaldte camouflagede bunkere, omend af en noget utraditionel kaliber. Traditionelt set er en camouflagede bunker nemlig camoufleret som den omkringliggende natur. Bunkerne i Thyborøn blev dog i stedet camoufleret som Thyborøn. De blev bygget på en sådan måde at de lignede gårde, lader, fabriksbygninger og sommerhuse i området, hvormed de faldt i ét med byen. KYSTCENTRET fremviser den eneste re-staurerede camouflagede bunker og dermed gives alle historieinteresserede muligheden for at se en ægte og autentisk bunker indefra.

Historien om de spændende camouflagede bunkere stopper dog ikke blot ved deres konstruktion. Historien om arkitekten bag, Poul Morell Nielsen aka. "Skildpaddespionen", er historien om et stykke spiongeararbejde i verdensklasse, om mod og selvopofrelse i en tid hvor alt så mørkest ud.

SKILDPADDE-SPIONEN

Kort fortalt var Poul Morell en ung københavnsk arkitektstuderende, der flyttede til Lemvig for at arbejde hos et entreprenørfirma. Firmaet arbejdede for tyskerne, og selv om han ikke sympatiserede med tyskerne, fortsatte han arbejdet.

Han byggede bunkers langs den jyske vestkyst, hvor han kamouflerede dem som sommerhuse. Det, som entreprenørfirmaet og tyskerne ikke vidste, var, at han samtidig kopierede militære tegninger og opmålte tyskernes fæstningsanlæg ved Thyborøn under dække af sit arbejde som arkitekt. Efter aftale med modstandsbevægelsen signerede han alle sine tegninger med en piberygende skildpadde. Når røgen steg op, var tegningerne ægte. Steg den bagud, var han opdaget og tegnede under pres.

Poul Morell trådte ikke frem efter krigen, og først i året før hans død i 1990, kom hans identitet frem. I dag er der en udstilling om Skildpaddespionen på Kystcentret i Thyborøn.

SPIONBUNKEREN

KYSTCENTRET THYBORØN

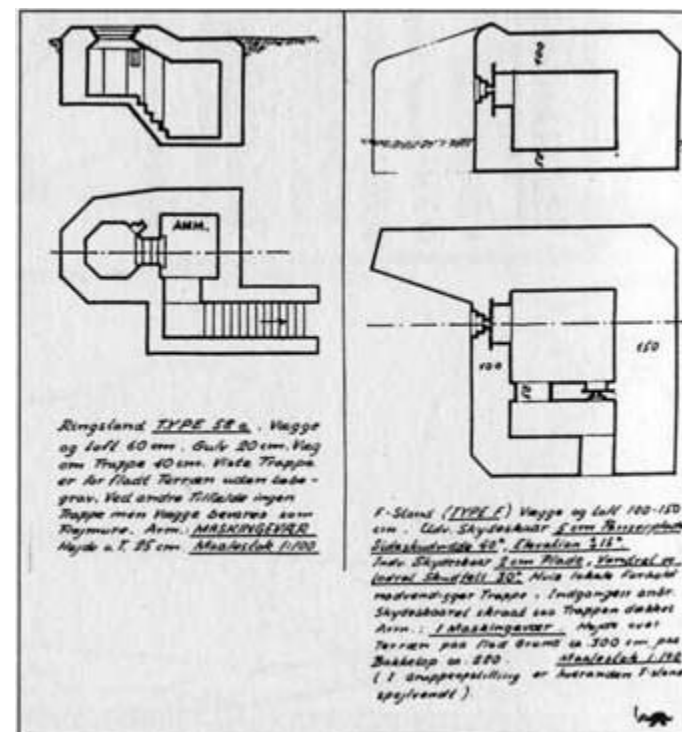
Skildpaddespionen til afhøring

Skildpaddespionen var flere gange til afhøring. Afhøringerne blev dog altid foretaget af militærpersoner, idet de tyske officerer ikke var interesserede i at inddrage Gestapo. Skildpaddespionen havde dog altid en god forklaring, og han sørgede altid for at virke stødt over ikke at blive troet med det samme.

Skildpaddespionen hjalp også eftersøgte danskere, der måtte 'gå under jorden'. Hans kodeord var "Jeg har hørt, at De gerne vil købe et skrivebord". Personer, der brugte denne melding, var eftersøgte og skulle flyttes og skjules.

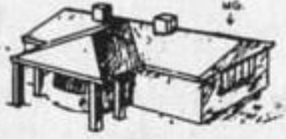

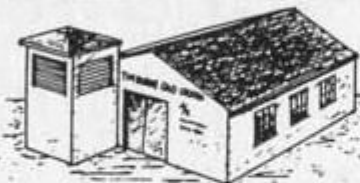

Skildpaddespionen havde derfor identitetskort m.v. liggende og kunne selv fremstille de falske papirer, der pågældende havde brug for. Nogle af stemplerne fremstillede han også selv.

Foråret 1945 var en forvirret tid. I Lemvig var der udstationeret en del tyske soldater, der var franske af fødsel og overbevisning, men som var født i Alsace-Lorraine og dermed tvunget til tysk militærtjeneste. Af og til kom disse soldater til Skildpaddespionen om aftenen for at høre den engelske radiostation BBC, hvilket var strengt forbudt.

Meget nøjagtige snittegninger af en flankeringsmaskingeværbunket af type F (F-Stand) og en Maskingeværbunker af type 58c (Ringstand). Tegningerne er udført af Skildpaddespionen og bærer hans signatur med den lille piberygende skildpadder. Tegningerne indgik i Skildpaddespionens efterretningsrapport fra efteråret 1944.

 <p>671 (2001 a), hvid, grønt Tegltag. Skylerne og en Del af Taget kan ryes og giver Abningen frit Udsyn. MG i sydlig Aabning.</p>	 <p>671 (2001 b), rød, Cementtag, Værende med Cementkviv. Luger for Skyts i Facaden. MG-Stillingen i sydlig Aabning i Taget.</p>	 <p>671 (2001 c), hvid, brun Gavl-beklædning, rødt Tegltag. MG-Stand camoufleret som Skorsten. Skorstensvæg 30 cm.</p>	 <p>671 (2001 d), gult, Skifer-tag. MG-Stand i Tag over Korrøp til højre (mod Syd). Sort Paa-skrift</p>	 <p>680 II, Harboere, malet som Høstak og overbygget med Stålbånd MG paa Taget.</p>
<p>En Del af Facaden ved Skytsbunkers er affænelige Bræddeflugter for Aabning fra 2 til 18 m².</p>				
 <p>682 I, Hørdun, grøn, Bolge-aterstak. Sort Indskrift: HARBORE HØRSKINNVÆRKSSTED. MG i sydlig Aabning i Taget.</p>	 <p>49157/668, grønligt (næsten hvid), MG i Toppen af Kølearmet</p>	 <p>49165/668, rød, lyst Tag. MG i sydlig Aabning paa det høje Tag.</p>	 <p>49163/668, hvid, mørkt Beton-tag, brune Døre. MG paa Taget.</p>	
 <p>2105/628, røde Sten, sort Tag. 2109/607, Cementsten. I begge Tilfælde MG i Aabning i Taget. Bygningen er saa stor, der opstår et Rum mellem Bunker og Udkimur.</p>	 <p>49083/621, rød, sort Tag. MG i Tøgaabning, paa Forsiden i Porten og en Vognrampe i Facadens Bredde.</p>	 <p>655, Bulik af viste Udsæende. Færrer ikke endelig bestemt. MG paa Taget af Korrøppen i vestre.</p>	 <p>2106/628, rødt, Tegltag. Garage-brunt. MG paa Tag af Garagen.</p>	<p>Samtlige Skiltet er set fra Vest eller Nordvest. Ved 671, 680 og 628 er Camoufl. udført efter Støsnings (af Alu. og Grønbeton) Ved de øvrige er Bunkersens støbt i visse form, der sandt nok er Jernbeton. - 2001 L er dækket af Tagsten men uden væsentlig formændring. 2001/666 bliver som de omfattede Barakker men skråstillet.</p>

Skildpaddespionen kom med mange forslag til camoufleringer af de tyske bunkere. Ovenfor vises en kopi af Skildpaddespionens originaltegning med forslag til camoufleringer. Mange bygninger blev med simple midler, som f. eks. falske trævinduer, camoufleret som almindelige beboelseshuse eller industribygninger. En enkelt fik sågar fremstillet en kunstig læsserampe for at ligne en fabriksbygning.